

עורכת ראשית: שוש ברקאי

רכז המערכת: צביקה ביקל

עריכה לשונית והגהה: חיה פלג

חברי המערכת: אסתר לופן, אלה רוזנברג, ברטי קורן, זהר ארנון,

יעקב בארי, יונה פלג, לאה טל, מלי ברוש, נורית שטרנברג, נילי אברמוב,

שרה אדר, צביקה ביקל, אבי בר-שאול, חיה פלג,

עדנה פיינר, רות גבאי, רוחה הראל, שמחה גרנות.

צלמי המערכת: יעקב בארי, יונה פלג.

כתובת המערכת: מועדון הדריים מושב שדה ורבורג

דוא"ל: kivun_hadash@walla.co.il

טלפון: 03-9080845 פקס: 03-9095718

המו"ל: העמותה לחבר הוותיק בדרום השרון.

אתר אינטרנט: vatikim.wordpress.com

גרפיקה: אנה קירי. הפקה: מנדל.

הממשלה אישרה את התכנית הלאומית לבריאות דיגיטלית

השרה לשוויון חברתי גילה גמליאל, שמשרדה מוביל את התכנית הלאומית לבריאות דיגיטלית ומממן כמחצית ממנה: "בעידן הדיגיטלי יש שתי ברירות - לצעוד קדימה או להישאר מאחור, ישראל בוחרת שוב ושוב לצעוד קדימה ולהוביל. התכנית מהפכנית, פורצת דרך ותמצב את ישראל כמעצמת בריאות דיגיטלית עם שירותי רפואה מהאיכותיים והמתקדמים בעולם. מתנה גדולה לשנת השבעים לישראל ולעולם כולו"

קופות החולים בישראל מחזיקות מאגרי נתונים רפואיים מהמקיפים ביותר בעולם ובהם ההיסטוריה הרפואית של כל אחד ואחד מאיתנו לאורך חייו. אלא, שמערכת הבריאות הממוסדת בישראל נעדרת מיומנות, משאבים וכוח האדם כדי לנצל באופן מיטבי את מאגרי ה-Big Data שברשותן. כעת, נוכח שיתוף הפעולה שיקודם, יוכלו אזרחי ישראל ליהנות מפתרונות רפואה מתקדמים, מאפשרויות לחיזוי מצבם הרפואי, טיפולי רפואה מונעת וחשוב מכך, ייהנו מטיפול רפואי אישי, המתבסס על מאפייניהם הרפואיים האישיים, ולא על פרוטוקול רפואי ממוצע הנוהג כיום. בנוסף, במסגרת התכנית הלאומית יוקם מאגר נתונים רפואיים שיאפשר לבצע מחקרים על חתכים ייחודיים באוכלוסייה ולהריץ בהם מניפולציות מחקריות נדרשות בדרך לפיתוח טכנולוגיה שתפרוץ דרך בתחומי הטיפול וההתמודדות עם מחלות, ובהן: מחלות לב, שבץ, סוכרת, מחלות כליות, סרטן, צליאק, אוטיזם, ADHD, קרוהן, אלרגיות ועוד.

הממשלה אישרה את יזמת המשרד לשוויון חברתי לתכנית לאומית לבריאות דיגיטלית ראשונה מסוגה, המתוקצבת בכמיליארד ש"ח לחמש שנים. התכנית, הצפויה לחולל מפנה דרמטי באיכות השירותים הרפואיים בישראל, גובשה על ידי צוות ממשלתי בין משרדי בהובלת המשרד לשוויון חברתי, יחד עם משרד ה"מ, משרד האוצר, משרד הבריאות, רשות החדשנות, מל"ג/ות"ת ומשרד הכלכלה והתעשייה. התכנית צפויה להפוך את ישראל לשחקן משמעותי בתחום הבריאות הדיגיטלית בעולם, שוק המגלגל למעלה מ-6 טריליון דולר בשנה. על פי ההערכות השמרניות, במסגרת התכנית שתאשר הממשלה, צפוי המשק הישראלי ליהנות מהכנסה של כ-12 מיליארד ש"ח בשנה.

במסגרת התכנית, תעודד הממשלה ותתקצב שיתופי פעולה בין מערכת הבריאות בישראל לבין מאות חברות הסטארט-אפ הישראליות העוסקות בבריאות דיגיטלית. חברות אלו, השוקדות על פתרונות רפואיים מתקדמים, יעמידו פתרונות טכנולוגיים מתקדמים למערכת הבריאות.

מפגש עבודה חשוב למתנדבים

מאת: יעל רטנר | yaratner@gmail.com

במפגש נדון שיתוף נוער בעבודה עם דור הוותיקים באמצעות תנועת הנוער או בתי הספר. עלתה על האפשרות שמתנדבים ממושב אחד יתנדבו במושב אחר עם היתרונות והחסרונות של הדבר ועל הצורך במתן סיוע לרכזי הוותיקים.

מספר מתנדבות ספרו על הקושי לראות מדי ביקור את דעיכתו של המטופל ועל והצורך של המטפל בכלים להתמודד במצבים האלה. הוחלט לקיים פגישה עם מתנדבות מקצועיות (מרפאות בעיסוק, אחיות ועוד) ולהעזר בידע המקצועי שלהן.

ב-23.04.18 נערך מפגש מתנדבים במועצה האזורית דרום השרון על מנת ללבן את הבעיות שבהן נתקלים המתנדבים. בפתחת המפגש הציגה לאה טל את "קלפי הסוד" שיצרה והציעה אותם כאמצעי טיפול בידי המתנדבים.

במפגש דיברו מיטל ורננה על תפקידן של רכזות הוותיקים במושבים ועל חוסר פעילות קהילתית מספקת. כדוגמא הזכירו את הצלחת הפרויקט "מפגשי נשים" בשדי חמד, שנמשך כבר מספר שנים, ואילו אותו פרויקט במושב אלישמע לא הצליח לשרוד זמן רב.

"קפה בשדה"

במושב שדה ורבורג מתקיים מזה זמן "קפה בשדה" - מפגש חברתי לניצולי שואה תושבי המועצה. בחודש אפריל התקיימו שני מפגשים עם אנשים צעירים מחברת אמדוקס שאמצו את ניצולי השואה. במפגש נהנו הנוכחים משירה משותפת, משחק בינגו מתוחכם, ארוחת בוקר מפנקת- מפגש מעניין, מגרה ומגוון.

גינת ירק קהילתית בנירית

הרעיון שנולד במוחן של שתי "משוגעות" לדבר, קרם עור וגידים - השטח הוקצה, התכנית הוכנה, מחלקת הקיימות במועצה תמכה, וקשישי נירית נרתמו לפעולת השתילה וכך נוצרה גינת ירק קהילתית בנירית.

עמותת "אופטיקל סנטר" בירושלים

זוהי עמותת הפועלת ללא מטרת רווח ומספקת שירותים בתחום הראיה והשמיעה לניצולי שואה, לחיילים, לבנות שירות לאומי ולמקבלי השלמת הכנסה המופנים משירותי הרווחה. **אמיל עזרן**, מנכ"ל העמותה לחבר הוותיק בדרום השרון, ארגן ביקור במכון הנ"ל בירושלים עבור חברי המועצה הזכאים. לבאים נערכו ביעילות ובאדיבות בדיקות ראייה ושמיעה והותאמו מכשירים, הכל במחיר העלות. הבניין, הציוד, אחזקתו ואחזקת הצוות נתרמים ע"י מר לורנס לוי מנהל רשת בינלאומית לאופטיקה.

הצטרפות לכרויקט "כאן גרים"

המשרד לשוויון חברתי והתאחדות הסטודנטים חברו לכרויקט המשלב סטודנטים במגורים בבתי אזרחים וותיקים. במסגרת זו הסטודנטים נותנים שעות חברה לקשיש ומקבלים בתמורה מגורים בעלות מופחתת ומלגה משמעותית. להצטרפות לשנת הלימודים הבאה - תשע"ט יש ליצור קשר עם המוקד לאזרחים וותיקים - *8840. הסטודנטים יפנו להתאחדות הסטודנטים- טל: 03-6093330 בימי ג-ה 15.00-10.00.

תערוכה בגלריה של המועצה

במהלך חודש מאי תוצג בגלריה של המועצה, תערוכה לכבוד 70 שנה למדינת ישראל וחג השבועות. יוצגו כלים חקלאיים שהביאו משפחות וכן יצירות וצילומים היסטוריים מימי הקמת הישובים ויצירות של אמני המועצה הקשורות לנופי הארץ ולעבודת האדמה.

שלוש מאות אלף ₪ בבזאר ירקונה

בזאר ירקונה

גם השנה, ביום שבת ה-14.04 נערך בירקונה הבזאר למען עמותת חיים, לילדים חולי סרטן. השנה המוטו היה - "בטעם של פעם". מזג האוויר האיר פנים, ובבזאר נמכרו ירקות ופירות, פרחים ועציצים, דוכני מזון תוצרת התושבים, עוגות וריבות ביתיות, בגדים ונעליים גם יד שניה. התקיימו הפעלות לילדים ומתקני שעשועים שהקימו בני הנוער מקן נגי"ע, הגרלות ומכירות פומביות. הפדיון כולו בסך שלוש מאות אלף ₪ מוקדש לעמותת חיים.

יום ספורט לוותיקים

כמדי שנה נערך ב-30.04 יום ספורט לוותיקים - **ההנאה שבהנעה ובחשיבה**. את האירוע הפיקה העמותה לחבר הוותיק בעזרת מחלקת הספורט שבמועצה. הפעם התקיים האירוע בפינת חמד על גדות הירקון, שהיוותה תפאורה מקסימה. המשתתפים תרגלו וקבלו "טיפים" מסמדר אייל, מנהלת המרכז הארצי להתעמלות בונה עצם - כיצד לנוע, כמה, איך ומתי. החברים, שהגיעו כמעט מכל יישובי המועצה האזורית, יצאו לצעדה קצרה, התנסו בסדנאות להכרת סוגי הרפייה וטיפולים שונים, נחשפו לסוגי מזונות- על, קוסמטיקה ואימון כושר למוח במשחקי חשיבה. באותו יום שרר חום כבד שהקשה על המשתתפים למרות

שדה ורבורג חוגגת

80 שנים

צורו ברכות מחברי מערכת "כיוון חדש" והעורכת שוש ברקאי

חוק דיור מוגן

מאת: נורית שטרנברג ויענקל'ה בארי

האינטרנט: עמותת הדיירים-הדיור המוגן בישראל. ג'וליה עוז נפגשה עם עיתונאי "כיוון חדש" בכינוס השנתי הארצי שלהם והציגה את עיקרי החוק. צעד חשוב בתהליך ההתוודעות לחוק. בנוסף, פגשנו אותה ב"אחוזת צהלה". היא האירה כמה סוגיות וסעיפים חשובים בחוק, כשהיא ממליצה בכל מקרה, שהמתעניינים בדיור מוגן יערכו חוזה עם הנהלת הדיור המוגן בליווי עורך דין, ומציינת שתנאי התשלום שונים בכל בית ובית ונקבעים תוך משא ומתן.

הוראות החוק כוללות הטלת חובות ומגבלות על מפעילי הבתים כשבראשן חובת רישוי המותנית בהכשרה נאותה לצוותים ולהנהלה ותנאים פיזיים נאותים. "החוק מפרט מהם התנאים לרישוי ומדגיש ש"מסמך גילוי" שהינו אחד מחידושי החוק ומהווה הישג עבור המתכננים לקשור עתידם בבית שכזה, הוא חובה" מציינת ג'וליה וממשיכה "מסמך זה בא להסדיר כי עוד בטרם נחתם הסכם התקשרות, ימסור המפעיל לדייר המתעתד להגיע, את פרוט כל סעיפי חובותיו של המפעיל כלפי הדייר וכל התנאים, זאת כדי שהדייר יוכל להשוות בין בתים לצורך קבלת החלטה איזה בית מתאים לו יותר."

המסמך כולל מידע בנוגע לזכויות המפעיל במקרקעין עליהם בנוי הבית וכן את התשלומים שעל הדייר לשלם כולל הפיקדון שישולם עם כניסתו לבית, ובאיזו דרך יוצמד למדד ויוחזר בבוא העת. המסמך כולל פרטים בדבר קיומה של תקופת ניסיון, אורכה והסדרי התשלום עבורה.

מוסיפה ג'וליה "חשובים ביותר הפרטים אודות ההסדרים שיחולו באם מצבו הבריאותי של הדייר יתדרדר בנושא מסגרת מתאימה או הכנסת מטפל אישי ליחידת המגורים וכן פרטים אודות אופן פינויה של הדירה לאחר תקופת ההתקשרות". תוכנו וסעיפיו של "טופס הגילוי" אחידים על פי החוק דבר שיאפשר השוואה.

לשאלתנו איך מתייחסים מפעילי הבתים המוגנים לחוק משיבה ג'וליה: "המהלכים החשובים הללו התקבלו ברגשות מעורבים. רובם מכירים בצורך ובחשיבות אך איש אינו נהנה מפיקוח".

חגית, מנהלת צעירה ודינמית ב"אחוזת צהלה", השייכת לרשת אחוזות רובינשטיין מצהירה באוזנינו, שברשת אליה היא שייכת קיימת שקיפות מוחלטת הן כלפי הפיקוח והן כלפי הדיירים. "כך שלמרות שצריך להתרגל לרגולציה הנ"ל התהליך יהיה מוצלח"

לסיכום ג'וליה מדגישה: "החוק הוא הישג גדול וחשוב. יש צורך לסיים עיבודם של סעיפים מסוימים אך יצאנו לדרך. לצערי, הדיור המוגן בארץ מיועד עדיין רק למבוססים כלכלית. דרוש מיזם לדיור מוגן בר השגה. "מחיר למזדקן"... יש ניצנים לכך מזה שנים, מטעם משרד הקליטה ומטעם הסוכנות היהודית, להקמת בתים עממיים יותר. לאחרונה יש מסגרות שלא דורשות פיקדון אלא רק שכ"ד חודשי סביר. אך הדרך ארוכה. ומספר הגמלאים הולך וגדל".

בשנים האחרונות נהנה ענף הדיור המוגן בישראל ממגמת גידול מרשימה. הסקרים מצביעים על כך שכ-13.000 מ-900.000 הגמלאים בישראל מתגוררים בבתי דיור מוגן. בתי הדיור המוגן מאפשרים ניהול חיי חברה עצמאיים, מלאי פעילות, תוך סיפוק צרכים, שירותים וביטחון התואמים לגיל. לפי תחזית האו"ם שיעורם של בני 65 ומעלה בשנת 2050 יהיה 15% מאוכלוסיית העולם. זו סוגיה שיש להיערך לקראתה.

ג'וליה עוז

עמותת דיירי הדיור המוגן קמה בשנת 2000 במטרה להגן על זכויותיהם של הדיירים ולספק להם ולבני משפחתם מידע כללי ומשפטי. במשך שנים לא היה גוף שפיקח על קיום זכויות הדיירים כפי שהובטח בחוזים. בשנת 2004 קבלה העמותה ממשרד המשפטים מעמד של "ארגון צרכנים" שאפשר לעמותה להגיש תביעות לבתי המשפט בכל הנוגע להפרת זכויות. החל משנת 2005 הקדישה העמותה מאמצים גדולים לקידום חקיקת חוק שיגדיר בין השאר את המצופה מהנהלת הבתים המוגנים, ואת זכויותיהם של הדיירים ויפקח על מילואן. עיצובו של החוק נמשך עד שנת 2012 אז נחקק החוק, אך עדיין יש סעיפים שלא גובשו סופית.

מאז כניסתו של החוק לתוקף מקיימת העמותה יחד עם ועדי הדיירים מעקב אחר יישומו כשבמשרד הרווחה הוקצעה משרת פיקוח על אכיפת החוק, שבראשה עומדת **עו"ס ג'וליה עוז** ובנוסף שלוש מפקחות אזוריות.

הנהלת עמותת הדיירים הוציאה לאור בשנת 2016 "מידעון הדיור המוגן - כל מה שרצית לדעת". ניתן לעיין בו באתר

תמונות בתערוכה

ורדה לוי, יועצת ראש המועצה למעמד האישה, בקשה **מד"ר מוטי דלג'ו** לארח תערוכות בחלל הלובי בבניין המועצה. הוא נתן את הסכמתו ומאז בכל חודש נערכת תערוכה של אומנים מהיישובים שבמועצה, בלובי של בניין המועצה האזורית דרום השרון.

פעם בשנה, לקראת יום האישה, נערכת תערוכה של נשים יוצרות בלבד. השנה, עשרים ואחת נשים הציגו מיצירותיהן: בציור, צילום ועבודות יד יפות ומעניינות. בפתחת התערוכה היה מפגש מרגש, בו היוצרות עם בני משפחתן, חבריהן, ומכריהן, הסתובבו, התבוננו והביעו את דעתם על התערוכה. הנושא שהועבר לידיעת היוצרות היה "נשיות". בחרתי לראיין שתי נשים יוצרות: **אירית עוז**, ילידת ובת כפר-סירקין, ו**יונה פלג**, כתבת וצלמת של עיתוננו "כיוון חדש". אירית עוז הציירת, בחרה שלושה ציורים יפים לתערוכה (פאם-פטאל, ניצחתי ואישה צוענית).

הציור "ניצחתי" שבה את ליבי. הוא צויר בעקבות מסעה של אירית לפולין. האישה, החולפת בעיניים חרדות, אך בעלות עוצמה, כשברקע מחנות ההשמדה, הרשימה אותי מאד. אירית אמרה: "הנשים מוכשרות בכל התחומים. אני נהנית ללמד אותן, בייחוד את אלה שלא היו להן כישורים לצייר בעבר. אני גורמת להן להביע עצמן בציור מבלי לחשוש לתת ביקורת על החיים והמדינה".

יונה פלג, הצלמת, בחרה שלושה צילומים המביעים פרובוקציה נשית. אהבתי את כולן, אך, התעכבתי ליד התמונה שבה ילדה קטנה רצה לתוך להקת יונים כדי שתעופנה.

יונה אמרה: "אמנם, צילמתי ילדה ולא אישה, אך, היא מסמלת כל אחת מאתנו הפורצות דרך, אני שמחה להציג ולחשוף את התמונות שלי והייתי שמחה שירכשו אותן, כדי שאחרים ייהנו מהיצירה שלי".

נהייתי מהתערוכה ומהיוזמה המבורכת בחשיפת יצירות של נשים לקהל הרחב, שבתנאים אחרים אולי לא יכלו לחשפן לציבור.

ייפוי כח מתמשך

| מאת: נורית שטרנברג |

בשנת ה-70 למדינת ישראל נולד כלי משפטי חדש במסגרת חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות ושמו בישראל "ייפוי כח מתמשך". הוא מבטא תפיסה חברתית חדשה השמה במרכז את זכותו של כל אדם לחיות את חייו בהתאם לבחירותיו ולרצונו.

"ייפוי כח מתמשך" הינו מסמך משפטי לכל דבר המאפשר לתכנן את עתידך בשלב בו הנך בעל יכולת ומסוגלות לקבל החלטות ולבצע פעולות. אתה קובע כיצד ייראו חיך בעתיד, אם תגיע למצב שבו לא תהיה מסוגל לקבל החלטות. ניתנת לך הזכות למנות איש/אנשים מהימנים עליך כמיופי כח, שיפעלו בשמך ועבורך בתחומים שונים הנוגעים לחיך. המסמך ייערך ויאושר על ידי גורם מקצועי – עורך דין, אשר עבר הכשרת חובה של האפוטרופוס הכללי. הוא יופקד ללא אגרה במשרד האפוטרופוס על גבי טופס ייעודי מקוון. "ניתן לשנותו אם הנסיבות משתנות על ידי הפקדת מסמך חדש. ניתן גם לבטלו" מדגיש עו"ד טל חסון מרעננה: "תחילת תוקפו של המסמך נקבע על ידי האדם עצמו (הממנה) ויש ליידע את קרוביו על קיומו. יש לברר שהפעולה נעשתה ללא לחץ על האדם (בדומה לעריכת צוואה) ומשקפים את רצונו. קיימים תנאים ברורים ומוגדרים הרשומים בחוק, לפעילותו של מיופה הכח."

עו"ד חסון מציין עוד שניתן לערוך ייפוי כח מתמשך החל מגיל 18 בתנאי שהממנה תושב ישראל. חשוב מאד לאוכלוסיית הותיקים הנמצאים במצב של צלילות למען השקט הנפשי והרגשת הביטחון. החוק נותן אפשרות למנות מספר מיופי כח לנושאים שונים. החוק מתייחס גם לבחירת עורך הדין שיערוך את המסמך. עליו להיות א. בעל הכשרה מתאימה ב. שאינו בעל עניין אישי ג. שימלא את תפקידו בפרישת כל החלופות המשפטיות הקיימות, יסייע לפונה לברר את רצונותיו האמיתיים, יסביר את ההשלכות העתידיות של מהלך זה ויציג בפניו את האפשרות לבטל או לשנות את המסמך.

רוב עורכי הדין שהוכשרו לעסוק בסוגיה זו מוכנים לתת ייעוץ ראשוני ללא תמורה.

המעוניינים במידע נוסף ומפורט יוכלו להיכנס לאינטרנט לאתר "ייפוי כח מתמשך". למרות שהמהלך מורכב למדי ודורש מעורבות עו"ד, הוא מהווה עוד צעד למימוש חופש הבחירה = חרותו של האדם.

מגילת רות ונשים במקרא

| מאת: חיה כגן |

זכו בתביעתן והחוק שונה בזכותן! (במדבר כ"ז, ל"ו), **אשת איוב** מעיזה לומר לבעלה הסובל "ותאמר לו אשתו ברך אלוהים ומות!" (איוב ב' 9), (והכוונה לקלל).

מופיעות במקרא גם נביאות כמו **דבורה הנביאה**, שהינה גם מנהיגה בעלת תעוזה (שופטים ה), היוזמת צעדים מדיניים מכריעים בתקופת השופטים ויוצאת יחד עם ברק בן אבינועם לקרב על פי בקשתו. נביאה נוספת היא **חולדה הנביאה** מימי יאשיהו שהעזה לנבא נבואות זעם בגלל חטאי העם! (מלכים ב' ל"ד 22) ועמדה בגבורה מול השליטים ונביאי השקר.

בתקופת שיבת ציון נזכרת גם **נועדיה המתנבאת** לצד נביאים אחרים (נחמיה ר' 14).

ולא נשכח את **חנה אם שמואל**, ממליך המלכים שאול ודוד, שהקדישה אותו לעבודת האל.

נגלה גם נשים חכמות ונבונות כמו **האישה מתקוע** שאמנם נשלחת ביוזמת יואב ומעמידה פני אלמנה ונושאת משל שגורם למלך דוד לשנות עמדתו לגבי גרוש אבשלום. בנאום שהיא נושאת היא מגלה כושר רטורי, תבונה ורגישות שמסייעות להצלחת המשימה (שמואל ב' י"ג-י"ד). **אביגיל אשת נבל הכרמלי**, שהתחצף לדוד וסיכן את חייו וחיי משפחתו (שמואל א' כ"ה). אביגיל מצליחה בחוכמתה להסביר לדוד שרצח נבל יפגע בסיכויי להיות מלך בעתיד וכך הצליחה להציל את חיי בעלה ואת רכושם מדוד וחבורתו. לאחר מות בעלה דוד שולח אליה את נעריו ומבקש שתינשא לו (גם זה מהלך מיוחד שמלמד על יחס של כבוד לאישה זו) והוא נושא אותה לאישה. **האישה החכמה מאבל בית מעכה** מצילה עיר שלמה בזכות כושר השכנוע ויכולת התימרון (שמואל ב' כ' 16).

מיכל בת שאול שנישאה לדוד, הצילה את חייו ומילטה אותו דרך חלון ביתה, כאשר אביה ניסה לרוצחו. היא העזה לפעול בניגוד לרצון אביה המלך שאול. בשלב מאוחר יותר העזה גם ללעוג לדוד על התנהגות שאינה ראויה למלך.

נוכל גם למצוא בתנ"ך נשים יפות המנצלות את יופיין ומפתות כמו **אשת פוטיפר ודלילה**, אך גם נשים רוצחות כמו **יעל אשת חבר הקיני** שרצחה את סיסרא (שופטים ה), **האשה מתבץ** שהרגה את אבימלך רוצח אחיו (שופטים ט'), **עתליה בת איזבל ואחאב מלכת יהודה** שהיא המלכה היחידה שמלכה בארץ (מלכים ב' י"א), עובדת אלילים שעלתה לשלטון לאחר שרצחה את כל המועמדים למלוכה אחרי מות בנה, המלך אחזיהו.

דמויות נוספות שאינן נזכרות בשמן כמו אשת מנוח שזכתה להתגלות מלאך שניבא את הולדת שמשון, **אשת לוט**, וכמובן מקרים עצובים כמו **בת יפתח** ונערותיה (שופטים י"א), **דינה בת לאה** (בראשית ל"ד) ו**תמר בת דוד** (שמואל ב' י"ג)...

לסיכום: במצעד הדמויות הנשיות שהצליחו להיכנס לספר הספרים ניתן למצוא נשים אמיצות, מנהיגות, חכמות ויוזמות! נשים שמשפיעות על החברה והגברים מתייעצים איתן וזאת בתקופות שקולן של נשים בעולם כולו כמעט ולא נשמע!

חג השבועות בפתח וכולנו נזכרים ברות המואבייה האישה המיוחדת שזכתה, שמצאצאיה ייוולד דוד המלך ובמגילה שלמה בתנ"ך, בה קוראים בחג השבועות.

מגילת רות היא פנינה ספרותית בנויה היטב ומעוררת מתח, עניין והנאה. מסרים רבים חבויים במגילה וביניהם ההתנגדות לאיסור נשואים לנשים נוכריות. רות היא מואבייה ולמרות האיסור המפורש לשאת נשים נוכריות, המסורת מכשירה את הנישואין ומציינת כי מצאצאיהם של רות ובוועז נולד דוד מלך ישראל! (דברי הימים א' ב 15-9). במגילה מושם דגש על נאמנותה של רות לנעמי חמותה ועל ההחלטה העצמאית האמיצה שקבלה לנטוש את עמה ואליליהם ולאמץ את אלוהי ישראל ועמו "עמך עמי ואלוהיך אלוהי" (רות א' 16-17). אולי חבויי כאן המסר כי אבן הבוחן להצטרפות לעם ישראל הוא לא המוצא המשפחתי אלא הבחירה המודעת והתכונות הראויות.

ואם על מגילות נדבר, זכתה גם **אסתר המלכה**, ומגילה שלמה נקראת על שמה וכל שנה אנחנו חוגגים בחג הפורים את הצלת היהודים בזכות יופייה, עורמתה ועורמת מרדכי דודה.

וכל זאת בספר הספרים שלנו התנ"ך, שבו הייצוג הנשי מוגבל ומעמדן נחות ויש לרוב התעלמות מתרומתן... אבל יחס זה אינו שונה מהיחס לנשים בעולם הקדום, בתקופות שסיפורי התנ"ך הועלו על הכתב וגם לאורך ההיסטוריה עד ימינו.

קריאה מדוקדקת בתנ"ך, עם משקפיים נשיות, מעלה מבחר לא קטן של דמויות נשים, חלקן מופיעות בשמן המלא וחלקן בשם הבעל או האב.

נגלה בתנ"ך **נשים שיוזמות** צעדים דרמטיים כמו **חוה אם כל חיי** (בראשית ב'), את ארבע האימהות של האומה: **שרה, רבקה, לאה ורחל**, כל אחת וייחודה ותרומתה לטיפוח המשפחות, את **תמר**, שהעזה למרוד בגורלה עם מות בעלה, ער בנו של יהודה, ובעורמה הרתה ליהודה, (בראשית ל"ח). והמסורת נותנת לגיטימציה למעשה, מזכה אותה שמצאצאיה נולד דוד המלך! כפי שראינו במגילת רות.

פועה ושפרה המיילדות המפורסמות שלמרות צו המלכות של פרעה, ממשיכות ליילד את בנות ישראל (שמות א'). גם **בת פרעה** שפועלת בניגוד לצו המלכות, מאמצת את משה בן העברים ומגדלת אותו כבנה בארמון פרעה (שמות ב').

יוכבד בת לוי האם של משה, אהרון הכהן ומרים, אחותו הגדולה של משה שממלאת תפקיד מרכזי בהצלתו ובהנהגת העם במדבר יחד עם משה ואהרון. מרים המשוררת, המנהיגה את "כל הנשים" במדבר ונושאת דברי שיר כביטוי לתודה בשם הציבור והמסורת מייחסת לה גם נבואה!

בנות לוט לאחר הפיכת סדום חושבות שהן ואביהם הם בני האדם היחידים שנותרו בעולם והן לוקחות את גורלן בידיהן... (בראשית י"ט), **בתקופת המדבר, דורשות בנות צלופחד** ממשה, לרשת את זכויות אביהן, שמת ללא בנים, בחלוקת הנחלות למרות שהן בנות ובניגוד לנוהל הקיים. הן

ארצה עלינו, ארצה עלינו...

| מאת: אלה רוזנברג |

מראשית ילדותי התנגן המזמור הזה באוזני עד אשר נחקק היטב בליבי ובמוחי. גם סיפורי הורי על תקופת עלייתם ארצה מברית המועצות בשנות ה-20, עם קבוצת "החלוץ" ו-"גדוד העבודה". על הכמיהה לעלות, לחיות ולתרום להקמת המדינה, מולדת לעם היהודי. עזיבתם את משפחותיהם בגולה, העיקה על ליבם, אך חלק מהמשפחות הגיעו אחריהם והשתלבו במלאכת הקמת המדינה, מתוך תקווה ואמונה. אלו שנשארו שם נספו רובם בשואה. כאן בארץ התנדבו להיות גפירים בעמק הירדן, חלקם ב"הגנה" בכל קצות הארץ.

סופר לי, שלאנשים לא היו רהיטים. אמי, כשרוח היצירתיות שרתה עליה, לקחה ארגז תפוזים בזמנו זה נקרא "בוקסה", הפכה אותו, פרשה איזו מפה או סדין והרי לכם שולחן, ודומני שלידו ישבו על הרצפה או מי יודע על מה. כשהוחלט להרחיב את ה"שולחן" הוסיפו עוד בוקסה והיו מאושרים ועליזים. החבורה הזו, יוצאי ה"חלוץ" שבפלך "קרים", הקימו את גן-יבנה וצרון והיו כמשפחה. החזון היה משותף לכולם, החברים עמלו קשה, ללא תנאים וללא דרישות מאיש כיוון שלא היה ממי לדרוש. ובערבים, לאחר יום עמל מפרך, יצאו לאספות כלליות, לעתים סוערות מאד, כמובן גם לשמירות מידי לילה, הם התמודדו עם גניבות, התפרצויות, ועוד מרעין בישין והשכם בבוקר... יצאו לעבודה.

לימים, אני זוכרת, כשמשפחתנו עברה למושב "הדרגה", היום כפר מעש. דבר לא היה שונה בחייהם, אותה התמודדות עם בעיות במשק, פרנסה והגנה על הישוב יומם ולילה. בשנות ה-50 נקלטה בכפרנו עליה רומנית לתפארת כפר מעש ומדינת ישראל. בחורף הקשה של שנת 1950, גרו אצלנו ילדים ממעברת עמישב, הם הגיעו מכל הגלויות, הונגריה רומניה, גרמניה, עירק ומרוקו, ואני זוכרת את רובם על הרגליהם השונים וכל זה בביתנו ובבתים אחרים, שלא היו בתי לוקוסוס, רק שני חדרים לא גדולים ושירותים בחצר. לא היו כביש, או מדרכה ובקושי הייתה פרנסה. כתבתי כל זאת מעומק ליבי כדי לזעוק, די להתלונן על קיפוח.

מי שעובד ולומד לבסוף מצליח. אנשים נתנו את נשמתם כדי לעזור. אם נעשו טעויות אפשר להצטער על כך, דבר לא נעשה מתוך כוונות זדון, לא ישבו כאן פריצים וזרקו פירורים למישהו, אז אנא, למרות הקשיים, בואו נודה לאל שהקמנו ביחד מדינה עצמאית ששייכת לכולנו, לעם היהודי כולו וזה אינו דבר של מה בכך. נכון, עדיין איננו יושבים על זרי הדפנה אבל 70 שנה זו איננה מדינה זקנה, עדיין קיימים חבלי לידה. עלינו להמשיך לשמור, להגן, לטפח, לשמור על הרוח ולראות את האור, למען הדורות הבאים.

הגבול בשמיים

| מאת: צביקה ביקל |

אחרי שבעים שנות...
יש במה להתגאות,
מקיבוץ גלויות, מגיטאות...
אחרי אלפיים שנות...

מדינה קטנה שבדרך,
מעצמה הפכה רבת ערך,
כאילו לפתע פתאום,
התגשם לו רב שנים החלום.

בכל תחום, בכל שטח,
קדימה צועדים לבטח,
נישאות הרחק העיניים,
והגבול, הגבול רק בשמיים...

פלא, אין שני לו,
"בזכות אותם זמנים",
הלב מלא הודייה
על הכל, ועל מה שהיה.

חם שפואות שמה ונאים

מאחלת מערכת "כיוון חדש"

באו מים עד נפש*

| מאת: זהר ארנון |

"הזכות" לשמור בלילות כנען היפים היה "בונוס" על העבודה היומית המפרכת. למרות הקשיים המרובים, האיכרים המשיכו להשקות את שדותיהם בזיעת אפיהם, עד שבאו ימים, ולא יכלו עוד. התשומות והרגולציות השלטוניות "הביאו מים עד נפש" וכילו את "החקלאות המושבת". פעם תפארת היצירה החקלאית, היום יבושת וציה. במקום שהארץ תצמיח לחם, היא מצמיחה שממה ועיזבון, "תקומה - ושכרה - חידלון".

איפה בעולם הנאור יש עוד דוגמה שאחרי עשרות שנים של עיבוד אדמה היא לא שייכת למעבדה? האדמה שניתנה לאיכר לעבדה, שיעבדה אותה, וגם כאשר אין אפשרות לעבדה, ממשיכים "במצווה" של גביית "דמי חכירה".

אחרי שהחקלאי הקדיש את כל שנותיו לעיבוד אדמתו לפרנסתו, עכשיו, שעבוד חקלאי לא מצליח לפרנס אותו, צריך לאפשר לחקלאי שימושי-קרקע כאלה שיוכל להתפרנס מהם, הוא ומשפחתו, כדי שיוכל להמשיך כמו לפני שכפו עליו הפסקת עיבוד, להתקיים מאדמתו, ושיוכל לקיים את האמור: "עובד אדמתו (בכול צורה), ישבע לחם".

* תהילים, סט.

אלוהים הבטיח לבני ישראל את ארץ כנען, ובני ישראל אכן התנחלו בה לאחר שהכניעו את שבעת העמים שישבו בה. בני ישראל הקימו משכן לאלוהיהם במקום בו הוא בחר, ועלו לחלות את פניו שלוש פעמים בשנה.

לפני שבני ישראל הספיקו להתרבות ככוכבי השמים, כמובטח להם על ידי אלוהיהם, קם להם אויב שלא יכלו לו. לאחר מאבק ממושך גורלם הטרגי נחרץ, כמו גורלם של עמים קטנים אחרים: היטמעות בעם הכובש או הגליה. הם הוגלו, אך שימרו בקנאות את הזיכרון ונצרו בליבם את התקווה: "בשנה הבאה בירושלים" וקיוו לממשה.

לאחר בדיקת היתכנות מימוש התקווה, התברר שהמקום תפוס, אך ניתן לרכישה מבעליהם העכשויים. שמעו ורכשו. על הקרקעות שנרכשו הושיבו אנשים. למתיישבים הכפריים הקצו אדמות תמורת "דמי חכירה", והחלו לעבד את אדמת הארץ. צעד זה הוביל למימוש הרעיון של "הפיכת הפירמידה היהודית" לדומה למקובל בעולם.

החקלאים החדשים השקיעו שעות-יום ארוכות ומפרכות בשמש הקופחת בעיבוד האדמה הלא רחומה כדי להוציא לחם מן הארץ, עבודה בה לקחו חלק כול בני המשפחה.

ליטופי הפה (סגנון דיבור)

| מאת: אבי בר שאול |

החיים. ולא שלא אמרו לי דברי חוכמה גם בנעורי, אבל אז לא הקשבתי. חשבתני שאני יודע לא פחות טוב ממי שמעיר לי. היום אני מקשיב. נכון, גם עונה, אם צריך.

היום אני אדע איך להגיב על אמרות פוגעניות ולהצביע לפוגע על טעותו. אבל בניגוד לפעם, כשהגבתי בהתלהמות, היום אני מגיב בנחת.

אני זוכר שזקן אחד אמר לי "דברי חכמים בנחת נשמעים" והוא אמר שזאת אמירה של חכמינו זיכרונם לברכה. חישוב תחילה לפני שיוצאת המילה. כי מילים יכולות להרוג.

רבים יכולים להעיד שמילה אחת, פוגעת, יכולה להכאיב יותר מדקירות סכין, ולהיפך, מילת עידוד יכולה לחזק כי היא מפוגגת מועקות.

שמעתי אנשים אומרים: "אם הייתי יכול לחזור שלושים שנה אחורה", עם הידע שיש לי עכשיו ושרכשתי במרוצת השנים, חיי היו נראים אחרת.

תודו, יש לא מעט אמת באמירה הזאת. אבל מה לעשות, השכל לפעמים מתדפק בדלת קצת באיחור. הרבה מאוד אנשים מזדהים עם האמרה הזאת. היום, זה כבר לא "קונץ", אני יודע דבר או שניים בהלכות

האגודה לחבר הוטיק דרום השרון

שירותי העמותה למען החבר הוטיק דרום השרון

יו"ר העמותה - ורדה לוי מנכ"ל - אמיל עזרן

מרכז יום לחבר הוטיק בנווה ימין

מסגרת חברתית, טיפולית תומכת, לותיקים
הזקוקים לסיוע בפעילות היומיום.
מנהלת: נתי בלום טל. 09-7658357

דורות - מכללת ותיקים כפר מעש

הרצאות ברמה אקדמית, פעילות גופנית
ומסגרת חברתית תוססת לותיקים
עצמאיים וצעירים ברוחם.
רכזת: שולי כהן טל. 03-9080845

הדרים - מכללת ותיקים שדה ורבורג

הרצאות ברמה אקדמית, פעילות גופנית
ומסגרת חברתית תוססת לותיקים
עצמאיים וצעירים ברוחם.
רכזת: רינת וסרמן טל. 09-7481844

מרכז תרבות ותעסוקה "גוונים" בחגור

מיועד לותיקים המעוניינים לעסוק בעבודה יצרנית
באווירה נעימה.
רכזת: רננה פרנקו טל. 03-9027272

קהילה כפרית תומכת

שירות קהילתי תומך, שנועד לאפשר איכות חיים
במסגרת הקהילה, להעניק עצמאות וביטחון
לאזרח הוטיק בבית ובסביבה הקרובה.
רכזת: מיטל גלעד טל. 03-9000595

פעילות אזרית

מסגרת של טיולים ונופשונים.
רכזת: רננה פרנקו טל. 03-9027272

פעילות גופנית

חוגי ספורט בישובי המועצה.
רכזת: גלי זמיר טל. 052-3343238

עיתון "כיוון חדש"

מועדון הדרים - שדה ורבורג טל. 09-7481844

מה המיוחד בחג שבועות?

| מאת: לאה טל |

משמעות המספרים: שבע וחמישים

השם שבועות מעיד על ייחודו של החג ומשקף את ממד הזמן: שבעה שבועות מונים מתחילת חג הפסח עד חג השבועות, החל ביום החמישים. כפי שכתוב במקרא: "וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהיינה, עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום..." (ויקרא כ"ג 16 17)

כאמור לעיל חג השבועות קשור בזיקה של זמן לחג הפסח והסוד טמון במספר 7 ובמספר 50. וזאת לא במקרה. על פי המסורת עולם הטבע כולל מערכות של שבע. במרחב: אדם יכול להתבונן לשישה כיוונים שונים ומנוגדים: ימינה ושמאלה, למעלה ולמטה, קדימה ואחורה מהנקודה השביעית - במרכז. ויש בטבע 7 יבשות, אוקיינוסים וימים. 7 תוים בסולם המוזיקלי, 7 צבעים בקשת וגם 7 פלאי עולם. בזמן יש: שבעה ימים בשבוע, השמיטה בשנה ה-7 ואחרי 7 שמיטות היא שנת היובל.

והנה המספר 50 - מעל שבע כפול שבע מסמל את היכולת להתרומם מעל הטבע, לרומם את הפרטים ולהיכנס לתחום חדש, להתחדש ולהתקדש. במקרא עצמו אין לחג שבועות תאריך של יום מדויק, אך בספר שמות מסופר שבני ישראל הגיעו להר סיני בחודש השלישי חודש סיוון ואכן חג השבועות בסיוון קשור ויונק את מהותו ואת מועדו מחג הפסח.

הקשר בין חג הפסח לחג השבועות

בחג הפסח הדגש על זריעה, וחג השבועות נועד לקציר היבול ולמתן הביכורים של תנובת השדה, כיאה לחגים חקלאיים בארץ מולדת. בתקופת הגלות התמתן אופיו החקלאי של שבועות כחג של קציר וביכורים והודגש כחג של מתן תורה. שינוי זה חיזק והבליט את הקשר בין יציאת מצרים בפסח לבין מתן תורה בהר סיני בשבועות.

במהלך הדורות, בחמישים הימים בין פסח לשבועות הודגש הממד הרוחני הגבוה של הספירות. בספירות מוזכרות מידות ותכונות ראויות שהן השראה לאנשים המתמודדים איתן, כי ניתן לשלב בין תכונות-מידות מנוגדות, לדוגמה: אפשר לשלב בין מידת החסד, כנתינה לזולת ללא גבול (צד ימין - אברהם), לבין מידת הדין המחמירה (צד שמאל - יצחק).

שילוב זה מראה כי ראוי להעניק בלי הגזמה, במידה נכונה והולמת, במידת האמצע (שהיא תפארת). בחמישים ימי הספירה, מוזמנים האנשים להתייחס למידות בספירות במודעות ואף לתקן כך להתחדש ולהתקדש. זהו זמן מזומן והולם לאדם לעשות חשבון נפש ולהתעלות מחג הפסח-זמן החירות הפיסית של העם עד לחג השבועות-זמן גיבושו הרוחני-אמוני. חג שבועות שמח!